

Kalim I

Een vertelling

<u>Afscheid.....</u>	<u>3</u>
<u>Uitvaart.....</u>	<u>10</u>
<u>Esmeralda.....</u>	<u>33</u>
<u>Versterven.....</u>	<u>44</u>
<u>Arrestatie.....</u>	<u>55</u>
<u>De treinkaping.....</u>	<u>73</u>
<u>George Sores.....</u>	<u>117</u>
<u>De opbouw van Uzletïë.....</u>	<u>140</u>
<u>De dood van Sores.....</u>	<u>154</u>
<u>De aanslag.....</u>	<u>163</u>
<u>Louisa.....</u>	<u>195</u>
<u>Sophia.....</u>	<u>237</u>
<u>Het staatsbezoek.....</u>	<u>254</u>
<u>Karol.....</u>	<u>293</u>
<u>Het proces.....</u>	<u>318</u>
<u>De terugkeer.....</u>	<u>348</u>

Afscheid

K plaatste, bij het verlaten van zijn woning, een koord aan het haakje van het slot, dat hij door de brievenbus naar buiten liet hangen. Op die manier hoefde men de deur straks niet te forceren. Hij begaf zich op weg naar het verpleeghuis waar zijn moeder woonde, want hij had beloofd om haar naar de crematie van haar levensfasepartner te begeleiden. Vervolgens zou K, op een manier die zowel voor hem als voor eventuele omstanders zo min mogelijk ongerief zou veroorzaken, zelf een einde aan zijn leven maken. Zijn tred had de lichtvoetigheid van iemand die doordrongen was van het besef dat hij niets meer te vrezen had, alhoewel hij toch even bang was dat hij te laat bij de plechtigheid zou arriveren. K liet zich door een tram naar zijn bestemming brengen en genoot van het geratel op de rails, die de stenen substantie van zijn stad doorsneden. Als de straatstenen een geheugen zouden hebben, had een wijs man ooit gezegd, dan zou de stad geplaveid zijn met dit soort verhalen.

Op zijn schrijftafel had K een brief achtergelaten.

Er valt voor mij in dit leven niets meer te bereiken. Anoniem heb ik geleefd, anoniem mijn rondes gedraaid. Ik heb mijn ziel altijd kunnen warmen aan de gloed van mijn haat voor al de zinloze dingen die ik heb gedaan om te overleven. Die haat was het verhaal van mijn leven. Zo'n verhaal was mogelijk omdat ik erin kon geloven. Maar aan alles komt een eind. Ja, ik ben uitgeleefd, moegestreden tot in mijn intiemste organen, nog voordat ik de veertig heb bereikt. Ik ben klaar met dit leven.

Ik vraag niet om begrip of vergiffenis. Deze brief is geen wraak, geen dreigement, noch een miserabel getimede noodkreet. Ik wil het leed van mensen die gebeten zijn door het akelige monster van het nihilisme bespreekbaar maken. Ik wil dat ons leed niet wordt weggewuifd en bedolven onder sarcastische grappen. Ja, multatuli - ik heb veel geleden. Iedere dag dat ik formulieren verwerkte of rapporten produceerde voor mijn bovengeschatte ervoer ik vreselijke psychische pijn. Ik kon er natuurlijk nooit met iemand over praten. Ik heb geen vrienden, geen sociaal netwerk. Ik val pal in het midden van de risicogroep voor depressies, maar het overgefinancierde zorgcircuit lijkt zich daar niets van aan te trekken. Nooit werd ik eens opgeroepen voor een screening op de symptomen van een depressie, zoals vrouwen een routineoproep krijgen voor een uitstrijkje. Depressie en suïcide zijn nog steeds taboeonderwerpen, die ik met behulp van dit beknopte vaarwel aan het leven op een frisse manier onder de aandacht wil brengen. Laat mij deze allerlaatste kans aangrijpen om nog iets bij te dragen.

Ik heb niet geprobeerd om professionele hulp te zoeken. Ik ben niet gevlucht: geen alcohol, geen drugs, geen experimentele seks. Mijn agressie heeft zich nooit naar buiten gericht. Ik ben de afgelopen maanden enkel mijn leven steeds helderder gaan overzien en tot de aangenaam koele conclusie gekomen, dat het voltooid is.

Muziek heeft mijn leven nog heel lang draaglijk kunnen maken. Ik heb onder invloed van J. S. Bach zelfs gedacht dat ik dit zou kunnen uitzitten, maar dat bleek een vergissing. Ik heb een fysiologische afkeer ontwikkeld tegen het verstrijken van de tijd. Door de tijd waar te nemen worden de momenten beroofd van de magie die ze zonder ons zouden hebben gehad. Het is ijdel die reeks

stervende ogenblikken hoorbaar te willen maken. Een primitieve behoefte van mensen die kunnen verdringen en willen overheersen. Zij zeggen dat ze schoonheid ervaren, maar al wat ze ervaren is macht over anderen, zwakkeren. Mijn 'baas' zei een keer tijdens een functioneringsgesprek dat ik vaker naar jazz moest luisteren want dat was vrijer en ik zou weer 'om het leven kunnen lachen'. Hij begrijpt niet dat wat hij ervaart als 'onsterfelijke schoonheid die het leven de moeite waard maakt' niets anders is dan de uitdrukking van zijn gevoel van macht over anderen. De wereld is voor zulke mensen fundamenteel in orde. Zij kunnen gezellig op zoek naar hun barokke versieringen. Zij kunnen zich ophouden aan het oppervlak, omdat ze niet zien wat zich in de diepte afspeelt. Ik heb dat vermogen verloren. Wanneer de wereld niet in orde is, is alle kunst en alle schoonheid hoogverraad.

Voorts is alles uitbuiting. Alles wat ik doe is uitbuiting, op welk niveau ik ook actief ben in de hiërarchie. Onderaan de voedselketen buit ik slechts de natuur uit. Ben ik hogerop in de hiërarchie actief, dan buit ik onvermijdelijk mensen uit. Tientallen, honderden, duizenden, een zwijgend slavenlegioen dat nodig is om de illusie van mijn eigen materiële vooruitgang in stand te houden, de illusie die nodig is om de krankzinnige groei van het financiële kapitalisme voor zijn eigen instorting te behoeden. We kunnen dat slavenlegioen niet afschaffen zonder dat de wereldeconomie instort en overal de pleuris uitbreekt.

Er bestaat geen oplossing meer. Al die enthousiaste initiatieffjes: too little, too late. En als je erover praat word je belachelijk gemaakt als doemdenker of samenzweerder. In de wetenschap is het hoogst haalbare het aantonen dat het slechtste denkbare scenario realiteit is geworden, dat de meest pessimistische modellen nog te rooskleurig waren. Een oudere generatie activisten vermocht te strijden – ik omarm het zwart. Het laatste bolwerk tegen de kanker van het grote Niets, de hoopvolle gedachte dat na onze individuele ondergang tenminste onze soort nog even blijft voortbestaan, wordt voor onze ogen afgebroken. Ik heb ooit nog een boek geschreven over de verantwoordelijkheid van de menselijke soort om goed voor zichzelf te zorgen, maar die tekst is verloren gegaan. We voltrekken met poëtische traagheid het doodvonnis van onze soort. De laatste generatie van onze kindskinderen zal een kort en ellendig leven beschoren zijn op een verschroeide aarde.

Ik strijd niet want er is niets om tegen te strijden. Toch kwam de stap van zelfdoding tot een paar maanden geleden nooit in me op. Te onvriendelijk, te gewelddadig, teveel een handeling. Ik wil rustig sterven in mijn slaap. Ontslapen. Onder invloed van de populaire cultuur heb ik er wel over nagedacht om er een statement van te maken. Een sprong, een schot, een 'fuck you' naar de wereld. In het kantoor waar mijn werk was bevindt zich op de drieëntwintigste verdieping een rookbalkon met een tamelijk hoge stalen balustrade. Daar zou je overheen kunnen klimmen en over de rand wippen, maar dat is vrij ingewikkeld en je kunt je niet goed mentaal voorbereiden op de sprong. Bovendien heb je een platinumkaart nodig om op het dakterras te komen en die krijg je volgens mij pas bij een twintigjarig jubileum. Afgezien daarvan vind ik dat hele springen een akelige aangelegenheid. Ten eerste: bij het langs de ramen naar beneden zeilen zouden mijn oud-collega's mij herkennen en dit zou hen kunnen traumatiseren. Ten tweede: de onzachte landing op de stoep zelf. Ik wil de aarde geen pijn doen. Ik wil ongemerkt in haar overgaan. Begrepen worden zit er niet meer in, dat laat ik aan een auctoriale verteller over.

Mama is het grootste deel van mijn naam vergeten. Vorige week toen ik haar bezocht had ze die waas in haar ogen en ik kon zien dat haar licht aan het uitdoven was. Ik was schaamteloos jaloers op haar. Waarom mag ik haar naam niet vergeten? Mama wordt in leven gehouden met lauw,

smakeloos voedsel en ze lacht niet meer. Papa, die vermoedelijk in alles superieur was, is er ook niet meer. Maar kan ik leven enkel om te voorkomen dat de bloemen naast zijn grafsteen verwelken? Waarom is daar geen gemeentelijke dienst voor? Schuld is zo'n primitieve emotie, daar kan ik toch niet voor gaan leven? En ik kan het mama niet meer vragen. Mama zal nooit meer 'goed zo' tegen me zeggen, nooit meer macaroni met kaas voor me klaarmaken, me nooit meer uit mijn lievelingsboek voorlezen. Bij mijn vorige bezoek heb ik haar Jip en Janneke laten zien, het vergeelde exemplaar dat ik bij haar op zolder had gevonden op de dag dat we een bedrijf hadden ingehuurd om het huis 'leeg te maken'. Ze herkende het niet meer. Ik heb haar de knuffelolifant laten zien die ze voor me vasthield en een stem gaf waarmee ze me verhalen voorlas toen ik negen was. Niets. Dat proces van uitwissen, moet ik dat gaan bijwonen tot het bittere einde? Wie is er gebaat bij mijn bestaan? Ik heb ook geen huisdieren. Voor een poes zou ik misschien kunnen blijven leven, en ik heb eraan gedacht om er een aan te schaffen om mezelf te 'redden', maar houd ik mezelf dan niet ontzettend voor de gek? Zo'n beest verdient een eigenaar met edelere motieven dan het opschorten van zijn eigen zelfmoord, want poezen hebben daar intuïtie voor. Ik hoop dat ik duidelijk ben, ja? Hier mag ik aangeven wat ik zelf wil, al is mijn wil als het zuchten van de wind over een verlaten meer.

Suicide blijft een delicaat onderwerp. Met deze brief hoop ik het lijden van anderen iets draaglijker te maken. Aangezien ik de intuïtie heb dat mijn psychologische toestand van interesse kan zijn voor de wetenschap, heb ik besloten om mijn geest middels dit schrijven beschikbaar te stellen voor postuum onderzoek. Over het ter beschikking stellen van mijn lichaam kan ik vanuit deze positie geen uitspraken doen, omdat ik nog niet weet in wat voor toestand het zal verkeren wanneer het wordt aangetroffen. De wereld is een grimmige en zinloze plek. Ik heb geprobeerd het leven uit te houden, geloof me. Maar gisteren nog liet mijn wat oudere bovenbuurvrouw haar boodschappen vallen in het trappenhuis. Tomaten, appels, citroenen, krentenbollen en blikken soep rolden over de trap. Toen ik haar hielp alles op te rapen schreeuwde ze dat ik van haar spullen af moest blijven. Ik zag hoe ze gebukt ging onder de last van haar herinneringen, maar wist dat ik haar nooit kon bereiken. Voor het eerst was eenzaamheid afschrikwekkender dan de dood.

Kijk, ik huil niet meer om dat soort dingen. Het stelt me eerder gerust omdat mijn nietswaardigheid erdoor wordt bevestigd. Ik neem aan dat de afdeling forensische psychologie dit leest, wellicht hebt u hier iets aan? Dit kan jullie helpen bij het opstellen van een daderprofiel, en dat lijken me nuttige data waar anderen, mensen die ten onrechte denken dat ze een voltooid leven hebben, hun voordeel mee kunnen doen? Vorig jaar heb ik nog een cursus gedaan over big data. Ik herinner me vandaag nog het enthousiasme van de docent. Vroeger kan ik daarover huilen, zoveel enthousiasme over zoveel onbenulligheid. Nu niet meer. Nu is het klaar. Ik heb geen verhaal meer. Maandenlang heb ik op mijn werkplek een koffievlek gekoesterd omdat ik er het glimlachende gezicht van een meisje in herkende, op wie ik ooit verliefd zou zijn geweest. Die koffievlek was vorige week ineens verdwenen. U mag dat een onbenullig detail vinden maar ik maak er hier toch maar mooi melding van.

Hoe begrijpt men een ziel, die besloten heeft om aan de wereld te lijden? Het is geen jeugdtrauma, al zullen klassiek geschoolde psychiaters dat vermoedelijk denken. Ik wil dat hier met alles wat ik heb, met de autoriteit van mijn eigen schrijven, tegenspreken. Mijn jeugd was een heile Welt die bevolkt werd door mij alleen. Ik speelde in mijn eentje monopolie met zes partijen. Ik zette zes stoeltjes neer en maakte zes stapeltjes bankbiljetten. Wanneer de volgende speler aan de beurt was, schoof ik gewoon een plek op. Ik speelde oprecht voor alle partijen, maar hoopte stiekem altijd dat

groen won. Op mijn vijftiende las ik Schopenhauer met het gevoel hem te begrijpen. 'De wereld als wil en voorstelling' lag onder mijn kussen, een dik boek dat alleen ik begreep en dat de belofte in zich droeg, dat ik ooit iets heel speciaals zou worden. Schopenhauer heeft me geleerd dat je met zelfmoord de wil niet ontkent, maar deze slechts op lullige wijze misbruikt. Voor het inslapen fluister ik tegen mezelf de wens om nooit meer wakker te worden, zodat ik geweldloos aan mijn einde zou kunnen komen, maar ook dat is natuurlijk zelfbedrog. Net zoals we onszelf in slaap sussen voor de ecologische catastrofe. Daarover kon ik dus woedend worden toen ik nog niet was gestorven van binnen.

Dit leven, mijn leven, het principe dat ik vertegenwoordig, is een doodlopend spoor. Dat mag de lezer van deze publieke brief wat zwaar op de maag klinken, maar zo voel ik dat. Het gaat niet om erkenning door de anderen van wat ik wezenlijk ben en wil met mijn leven. Dat is veel te plat. Het gaat om erkenning door het Zijn zelf. Ik voel in alles wat ik doe een vreselijke, hartverscheurende overbodigheid. Ik ken de theorie, gelukkig kan niemand me daar in de toekomst meer mee lastig vallen. Op het werk heb ik de platte beeldschermen zien komen. Ik heb nog gewerkt met zo'n zwaar kathodestraalbuisscherm dat zo lelijk was dat ik er een dekentje overheen had gedrapeerd, maar dat mocht niet want het moest ventileren. Ik heb met alle soorten schermen gewerkt. Op het laatst had ik een vijftig inch gekromd retina-touch scherm dat ik, nu ik erover nadenk, graag zou meenemen als er een hiernamaals was geweest. Bekentenissen vallen me nu ineens niet zwaar meer. Mijn geest is leeggestroomd. Wanneer ik glimlach voelt het alsof de dood al in mijn mondhoeken woont, zozeer heb ik hem aanvaard.

Meer kan ik in de taal niet bereiken. Haar neerslag in het schrift, of in de klanken die de anderen zich herinneren, is macht die zich emancipeert, onafhankelijk wordt, mij bedreigt. De hel is onze eigen taal die zich tegen ons keert. Ik kan dat niet precies zeggen, maar negeert u deze zwakke zinnen alstublieft niet. Het is een allerindividueelste emotie, uitgedrukt in rammelende grammatica, ziet u, ik kan niet anders. Ik kan het niet verdragen om macht over anderen hebben. Mijn taal is een fuite sans fin, zij is macht die voor zichzelf vlucht, omdat ze niet de neerslag van overheersing wil zijn.

Mijn denken, mijn heilige denken mag niet het gevaar lopen, serieus te worden genomen. Ik wil dat het fossiliseert tot een frons op mijn voorhoofd, waarachter de dood straks zal heersen. Ik ben bereid. Mijn nog jonge lichaam is krachteloos, mijn vrije wil betekenisloos.

Mededeling van huishoudelijke aard:

Houd mijn uitvaart in vredesnaam sober, speel wat muziek af van mijn Spotify-playlist (wachtwoord k79sexyJ@Zz). Geen bloemen, geen woorden. Ik weet niet of deze woorden rechtsgeldig zijn en veroordeel me maar weer dat ik niet de kracht heb om nog langs de notaris te gaan. Het glijdt van me af. Dit is het laatste dat ik te zeggen heb, de laatste kans van mijn woorden om een beetje respect te verdienen, maar ik voorzie dat men hierover ook weer zal gniffelen en dat onbezoldigde corpsstudenten parodieën op GeenStijl gaan posten. Het boeit me allemaal niet meer. Een mens is niet zijn woorden, heb ik ooit een jonge priester horen zeggen. Nou, ik wel. Ik ben exact deze woorden. Deze tekst is mijn eiland. Hier zit ik ten troon. En ik ben bereid anderen te offeren, ja voor mijn ogen te laten martelen als ze het wagen, deze woorden in twijfel te trekken. Dit is het monument van mijn wezen. Ja, mijn leven is voltooid. Hoewel ik graag nog met een vrouw zou hebben gevreeën met een huid de kleur van koffie.

Nog even over mijn stoffelijk overschot: het maakt me eigenlijk niet uit of en waar ik uitgestrooid ga worden. Mama wilde altijd graag naar de Middellandse Zee op vakantie, toen ze nog goed was. Ik weet niet waarom ze niet durfde, vermoedelijk heeft het met papa te maken. Mocht deze tekst enige juridische geldigheid blijken te hebben: ik leg hierbij vast dat ik in een goedkoop ecologisch graf word begraven. Zorg ervoor dat er voldoende paddenstoelen op en omheen staan.

Ik weet niet of mijn relaas authentiek klinkt? Gaat u dat analyseren? Klopt het verlangen dat eruit spreekt? Is het consistent? Dat zou fijn zijn. Waarschijnlijk heb ik wel een aantal dingen over het hoofd gezien, maar dat is menselijk. Ik zou deze brief dan ook graag willen afsluiten met een beladen 'vaarwel'.

Wat ik morgen ook zal zijn, een mens zal ik niet meer zijn.

K.

Uitvaart

Toen K bij het bejaardenhuis arriveerde, vroeg een kordate baliemedewerkster voor wie hij kwam.

“Mevrouw Vera Maliar.”

K sprak de achternaam van zijn moeder niet graag uit. De vrouw achter de balie leek op een karikatuur, zo’n goedkope tekening die je op de Karelsbrug in Praag kunt laten maken, vond K. Dit werd vooral veroorzaakt door het lijnenspel van haar scherpe lachrimpels en de veel te grote, te rechthoekige bril. Ze raadpleegde hoofdschuddend haar tablet omdat ze vond dat K op een onaangename manier naar haar loerde.

“Ze is op dit moment niet beschikbaar. Zou u even willen plaatsnemen?”

– “Waarom? Ik kan toch wel gewoon naar mijn moeder?” vroeg K, die wilde weten waar hij aan toe was.

“Ze wordt gewassen.”

– “Wanneer denkt u dat ze klaar is?”

“Dat weet ik niet. Bij haar vorm van dementie is dat moeilijk in te schatten.”

K zuchtte.

– “Kan ik dan misschien een kopje koffie nemen?”

Er stond een capsulekoffiemachine op een tafeltje tegen de wand, vlak naast de balie. K had zin in een kopje koffie, en de ecologische zonde maakte hem op deze laatste dag ook niks meer uit.

“De machine is eigenlijk alleen voor ondersteunend personeel” zei de medewerkster.

– “Kunt u niet een uitzondering maken? Ik heb slecht geslapen en ik heb een zware dag voor de boeg.”

“Nee, dus.”

– “Wilt u niet een *lungo* met me delen?”